

ZORGPLAN ROTTERDAMSE MONTESSORISCHOOL

1. Visie op Zorg

Zoals in de visie van de school [2.2] staat, wordt er gekeken en geluisterd naar het kind zodat bij gesignaleerde problemen “hulp op maat “ gegeven kan worden.

Als zorgteam bieden wij hulp op maat wanneer;

- met behulp van het leerlingvolgsysteem , Cito-toetsen (DLE-score) en/of Zien, een probleem in de ontwikkeling is geconstateerd;
- zichtbaar in het werk en/of gedrag van het kind het gekregen signaal wordt bevestigd;
- de leerkracht de indruk heeft dat er een structureel probleem aanwezig is;
- de leerling een enkelvoudig of een meervoudig probleem heeft op cognitief en/of sociaal –emotioneel en/of motorisch gebied;
- er sprake is van een vertraagde of versnelde ontwikkeling op een of meerdere ontwikkelingsgebieden.

Doelstelling van de leerlingenzorg

Door het signaleren en het diagnosticeren van problemen in de ontwikkeling van individuele kinderen op sociaal, emotioneel en cognitief gebied kunnen we hen extra zorg geven die moet leiden tot een zo optimaal mogelijke ontwikkeling, gerelateerd aan de mogelijkheden van het betreffende kind.

Wat heeft het kind nodig?

Hierbij gaan we uit van de uitgangspunten van handelingsgericht werken.

- Onderwijsbehoeften van het kind staan centraal
- Het gaat om afstemming en wisselwerking
- De leerkracht doet ertoe
- Positieve aspecten zijn van groot belang
- We werken constructief samen
- Ons handelen is doelgericht
- De werkwijze is systematisch en transparant

2 . Betrokkenen

Bij de zorg voor de leerlingen spelen de volgende personen een belangrijke rol:

- groepsleerkracht
- intern begeleider (IB-er)
- remedial teacher (RT-er)
- schoolcontactpersoon (SCP)
- ambulante begeleider (AB)
- schoolmaatschappelijk werker (SMW)
- ouders
- directeur

2.1 De groepsleerkracht

- werkt vanuit de onderwijsbehoeften van het kind
- signaleert en diagnosticeert vanuit een goed klassenmanagement en een leerlingvolgsysteem
- werkt samen met collega's
- vraagt om hulp indien nodig
- evalueert regelmatig de vorderingen van de leerlingen
- signaleert een leerling die opvalt in zijn ontwikkeling en/of leervorderingen.
- kan de juiste toets- en observatie-instrumenten kiezen en toepassen
- kan de uitkomsten van een toets of observatie helder weergeven (verslag doen)
- kan een diagnose stellen
- kan een handelingsplan (betreffende een individueel kind of een groep) opstellen en uitvoeren.
- kan de uitvoering van dit plan evalueren. De leerkracht kan bij haar taak ondersteund worden door anderen zoals:

2.2 De intern begeleider

De IB heeft als taak om leerkrachten te ondersteunen in het bieden van zorg. De taken van de intern begeleider zijn:

- het voorbereiden en leiden van de leerling- en groepsbespreking.
- Het opstellen en bewaken van de jaarlijkse toetskalender.
- collega-leerkrachten ondersteunen bij het kiezen en toepassen van toets- en observatie instrumenten.
- het kunnen opzetten en coördineren van het leerlingvolgsysteem.
- het ondersteunen (begeleiden) van collega-leerkrachten bij het analyseren van toets- en observatiegegevens en het maken van een handelingsplan.
- het maken van een ontwikkelingsperspectief (OPP).
- het voeren van pedagogische en didactische gesprekken met ouders, indien hun kind zorg nodig heeft.
- het coachen van leerkrachten.
- het houden van periodiek overleg met de directie wat betreft bevindingen in het kader van het leerlingvolgsysteem en de individuele leerlingbegeleiding.
- het ondersteunen van de directie bij het maken van- en de analysering van een trendanalyse uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem.
- het zorgdragen voor de archivering van de leerlingdossiers.
- het onderhouden van contacten met externe deskundigen.
- het participeren in het netwerk interne begeleiding van primair passend onderwijs (PPO) Delfshaven.
- het onderhouden van de contacten met collega's uit het speciaal onderwijs en/of de ambulante begeleiders van PPO-Rotterdam.

2.3 De Remedial Teacher

Onze leerlingen worden indien nodig mede ondersteund door de Remedial Teacher. Haar taken zijn :

- hulp bieden aan de leerkracht bij het zoeken naar middelen en materialen om het kind daarmee te begeleiden.
- in overleg met de IB een planning maken, zodat de hulp aan het kind zo effectief mogelijk geboden kan worden.
- overleggen met de IB over de inhoudelijke planning, de voortgang en de evaluatie van 'de leerling in de behandeling'.
- regelmatig overleggen met de groepsleerkracht over de voortgang van de RT van kinderen uit hun groep.
- toetsen afnemen bij individuele of groepjes leerlingen.

2.4 De schoolcontactpersoon en de ambulant begeleider

Indien een kind een leerrendement behaalt van minder dan 60% op een Citotoets wordt er een plan van aanpak voor dit kind gemaakt. Dat kan gaan om een of meer leergebieden.

Wettelijk is het verplicht om voor leerlingen vanaf groep 6, waarbij een leerachterstand van een jaar of meer wordt vastgesteld een OPP (Ontwikkelingsperspectief) te maken. Dit OPP wordt besproken met de leerkracht en de ouders. Hierbij is de intern begeleider aanwezig. De ouders ondertekenen dit OPP. Het OPP moet voorzien zijn van smart opgestelde doelen en van een uitstroomperspectief.

Na verkregen toestemming van de ouders wordt het kind besproken met de SCP. In overleg met hem wordt er besloten om een arrangement voor een kind aan te vragen.

Voor het indienen van een aanvraag voor een arrangement bij PPO-Rotterdam (Primair Passend Onderwijs) moet er altijd een OPP gemaakt worden, dus ook voor kinderen in de lagere groepen (onder – en middenbouw).

In dit OPP moeten wel smartdoelen gesteld worden, maar er hoeft nog geen uitstroomperspectief gemaakt te worden.

2.5 De ambulant begeleider

Na aanvraag van een arrangement krijgt de leerkracht van het kind een aantal keren gespecialiseerde hulp van een AB van PPO.

De AB houdt toezicht op het overkoepelend handelingsplan voor de desbetreffende leerling. Hij/zij onderhoudt zowel contact met de school als met de ouders. Soms begeleidt de AB de leerling persoonlijk (meestal niet).

Binnen zes werkweken na intake van het kind vindt er overleg met de ouders plaats. De AB, de leerkracht, de IB en de ouders zijn hierbij aanwezig. Na het AB-traject vindt er een evaluatie plaats (wat is er bereikt) en wordt het handelingsplan, indien nodig, bijgesteld. De ouders zijn bij de evaluatie aanwezig.

2.6 De ouders

Ouders en school hebben een gemeenschappelijk belang: het kind.

De ouders kunnen initiatief nemen en een gesprek aanvragen met de leerkracht, IB of directie wanneer zij een probleem bij hun kind signaleren.

De ouders hebben een belangrijke rol in de samenwerking tussen leerkracht, kind, interne en externe begeleiders. In gesprek met de ouders analyseren wij de situatie, formuleren wij doelen en onderwijsbehoeften. Samen zoeken en concretiseren wij oplossingen.

2.7 De schoolmaatschappelijk werker

Aan de school is een SMW verbonden. Zowel ouders, leerkrachten, als IB kunnen een beroep op haar doen. Zij verzorgt in groep 4 t/m 7 sociale vaardigheidstraining (SOVA) voor kinderen, die hulp nodig hebben op sociaal-emotioneel gebied. De training vindt plaats in kleine groepjes.

Deelname aan de SOVA-training ontstaat vanuit de leerlingbespreking tussen de leerkracht en de IB.

Ouders kunnen ook in een gesprek met de leerkracht, de schoolmaatschappelijk werker of met de IB aangeven dat SOVA-training voor hun kind wenselijk zou kunnen zijn.

2.8 De schoolleiding

De schoolleiding heeft als taak om de school zo optimaal mogelijk te laten functioneren, zodat zorg kan worden voorkomen. Er vindt regelmatig overleg plaats met alle, bij de zorg betrokken partijen.

De schoolleiding faciliteert, evalueert en stelt, in overleg, doelen (bij).

3. Indeling van de zorg

Zorg zien wij in 3 niveaus binnen ons onderwijs terug:

1. De zorg in de groep (door de leerkracht)
2. De zorg binnen de school (door de intern begeleider ,de remedial teacher en de schoolleiding)
3. De zorg op bovenschools niveau, PPO.

3.1 Zorgverbreding op niveau 1

Zorgverbreding op niveau 1 vindt plaats binnen de groep en wordt uitgevoerd door de groepsleerkracht .

De leerkracht signaleert de leerlingen, die extra zorg nodig hebben naar aanleiding van signaleringen, het gemaakte werk, observaties en de toetsresultaten. De te nemen pedagogisch didactische maatregelen volgen uit de onderwijsbehoeften van het kind. Deze worden meestal besproken met de intern begeleider.

Het kan mogelijk zijn dat de SCP vervolgens, nadat de ouders hiervoor toestemming gegeven hebben, het kind observeert, of dat hij bij het kind een onderzoekje afneemt. Hiervan volgt een verslag, waarin de ouders inzage hebben.

Dit kan leiden tot het opstellen van een individueel handelingsplan of het opstellen van een OPP, wanneer er een arrangement moet worden aangevraagd.

3.2 Zorgverbreding op niveau 2

Zorgverbreding op niveau 2 vindt plaats wanneer de leerkracht binnen de groep niet de zorg kan geven, die de leerling nodig heeft. Na evaluatie van de zorgverbreding die op niveau 1 heeft plaatsgevonden, kan blijken dat deze zorg voor een leerling binnen de groep niet het gewenste effect heeft opgeleverd.

Zorgverbreding op niveau 2 wordt vormgegeven in overleg met de IB tijdens de leerlingbespreking.

Na bespreking van de leerling wordt besloten welke acties worden ondernomen. Inzet van een remedial teacher behoort op dit niveau tot de mogelijkheden.

Over het algemeen beslaat de hulp van de remedial teacher een periode van 4 tot 8 weken.

Wanneer na evaluatie de gestelde doelen blijken te zijn behaald, gaat de zorg van de leerling terug naar niveau 1, of blijft op niveau 2. Dit is afhankelijk van de aard van de problemen of de grootte van de achterstand.

Blijken na evaluatie de gestelde doelen niet behaald te zijn, dan volgt een observatie of aanvullend didactisch onderzoek door de IB of RT

Na verzameling van voldoende informatie volgt een handelingsadvies.

De IB/RT stelt een nieuw of aangepast handelingsplan op, dat wordt uitgevoerd en geëvalueerd.

In het geval dat er niet voldoende informatie is om handelingsadviezen te geven, of indien na evaluatie van een handelingsplan onvoldoende resultaten worden behaald, kan worden besloten om de leerling te bespreken met een externe deskundige.

Tijdens die vervolgspraken worden de uitkomsten van onderzoek en/of observaties besproken, de handelingsadviezen gegeven, het handelingsplan gemaakt/besproken en later geëvalueerd. De ouders zijn bij dit gesprek aanwezig.

3.2.1 Overleg met externen [niet PPO]

Als een leerling bij de schoolverpleegkundige geweest is en er zijn bijzonderheden die haar zijn opgevallen dan vindt naar aanleiding daarvan een telefonisch gesprek plaats met de IB. Soms volgt er een advies, soms een doorverwijzing naar de schoolarts of naar een andere medewerker van het wijkteam.

Dit contact kan ook plaatsvinden, wanneer de school bijzonderheden heeft waargenomen.

Er is regelmatig overleg met de schoolmaatschappelijk werker. Op verzoek kan de SMW een observatie uitvoeren in de groep.

Het gaat hier in het algemeen over problemen met een sociaal-maatschappelijk karakter. Dit kan betrekking hebben op alle niveaus binnen de zorg.

Ook vindt er indien nodig overleg plaats met een logopediste, psycholoog of kinderfysiotherapeut.

3.3 Zorgverbreding op niveau 3 (bovenschools)

Van zorgverbreding op niveau 3 is sprake, wanneer een externe deskundige bij de zorg voor de leerling betrokken wordt. Wij maken deel uit van PPO- Delfshaven (Heemraad). Hier kan de school terecht met zorgvragen waar het zelf geen antwoord op heeft. Na het aanmaken van een OPP kan een arrangement worden aangevraagd.

Een leerling wordt opnieuw besproken met de SCP, waarin ter sprake komt dat alle gegeven hulp op de voorgaande niveaus niet toereikend is geweest.

Blijken er onvoldoende resultaten bereikt te zijn, of kan de school de zorg niet leveren, dan kan de SCP aan de ouders het advies geven voor een andere schoolkeuze of verwijzen naar een SBO (speciaal basisonderwijs) of clusterschool. Ook bestaat de mogelijkheid dat de school geld krijgt toegewezen vanuit PPO voor de inkoop van extra zorg in de school.

3.3.1 SO

Is het kind toelaatbaar voor het SO (speciaal onderwijs=clusterschool) dan wordt tevens de beslissing genomen voor welk cluster het kind in aanmerking komt. Op initiatief van PPO kunnen ouders hun kind aanmelden bij een school voor speciaal onderwijs.

Het speciaal onderwijs is verdeeld in de volgende vier clusters:

- cluster 1: voor kinderen met visuele handicaps en blinde kinderen.
- cluster 2: voor kinderen met communicatieve handicaps (gehoor-, taal- en/of spraakproblemen).
- cluster 3: voor kinderen met een verstandelijke en/of lichamelijke handicap of voor ernstig zieke kinderen.
- cluster 4: voor kinderen met psychiatrische- of gedragsstoornissen.

4 Dossier

Leerling-gegevens worden in ons registratiesysteem (ParnasSys) nauwkeurig bijgehouden. Ze worden tot 5 jaar na het schoolverlaten van de betrokken leerling bewaard. Vertrouwelijke gegevens worden volgens het privacy regelement bewaard.

5. Leerling- en groepsbespreking

Het uitgangspunt van de zorg is de leerling- en groepsbespreking. Deze vindt regelmatig plaats afhankelijk van de behoefte van leerkracht en de IB. Er is een onderscheid tussen de groepsbespreking en de leerlingbespreking.

Groepsbesprekingen vinden plaats:

aan het begin van het schooljaar, na het invullen van Zien en na na het afnemen van de toetsen.

Zie bijlage toetskalender.

Leerlingbesprekingen.

Tijdens de leerlingbespreking wordt er uitvoerig op de individuele zorgleerling ingegaan.

Een kind kan worden besproken in de leerlingbespreking als:

- een leerling onvoldoende profiteert van de hulp op niveau 1
- de onderwijsbehoeften van de leerling onduidelijk blijven
- er vermoedens zijn van een ernstige problematiek of stoornis.

6. Hoe gaan wij om dyslexie, dyscalculie, hoogbegaafdheid, pesten en rouwverwerking?

6.1 Dyslexie

Bij het vermoeden van dyslexie volgen wij het “protocol dyslexie” , zoals dat wordt samengevat in het “masterplan dyslexie”. Zie voor het protocol www.masterplandyslexie.nl We wijzen ouders erop dat, onder voorwaarden, behandeling van ernstige dyslexie vergoed wordt vanuit de diverse wijkteams.

Op dit moment zijn wij bezig om het protocol dyslexie te herzien.

6.2 Voorschotbenadering

De voorschotbenadering (Smits en Braams 2006) is een wetenschappelijk onderbouwd programma. Het uitgangspunt is gebaseerd op onderzoek: Expertisecentrum Nederlands (2008) www.taalonderwijs.nl

Het doel van de voorschotbenadering is om de leesproblemen zoveel mogelijk te voorkomen door de kleuters alvast een voorschot te geven op de leesinstructie in groep 3.

Het programma biedt expliciete oefening in het aanleren van klank-letterkoppelingen en fonemisch bewustzijn.

Het uitstellen van lezen helpt het kind niet. Fonemisch bewustzijn ontwikkelt zich niet door rijping. Om fonemisch bewustzijn te ontwikkelen zijn instructie en begeleiding nodig.

De rijpingsgedachte wordt niet door de wetenschap ondersteund. Onderzoek zegt wel dat het van belang is om kinderen vroegtijdig te helpen.

Voor het signaleren van risicoleerlingen wordt in januari en juni de signaleringslijst voor kleuters van het protocol leesproblemen en dyslexie, ingevuld.

De voorschotbenadering wordt ingezet in de 2^e helft van groep 2 voor kinderen die een gemiddeld lagere score dan 50 hebben.

Voorschotbenadering in 3 fasen:

- Fase 1. Identificatie met klanken / letters
- Fase 2. Manipulatie van klanken / letters
- Fase 3. Klank / letterkoppeling aanleren

Het GHP (Groepshandelingsplan) buiten de klas 2 keer per week:

- stapsgewijs werken uit de Map Fonemisch Bewustzijn
- geletterde activiteiten in een klein groepje aanbieden
- een motiverende aanpak waarbij het kind succeservaringen opdoet
- geen tijdsdruk
- controle taak in maart en juni
- toets beginnende geletterdheid in juni

De kleuters die aan de voorschotbenadering van januari t/m juni hebben deelgenomen, starten in september in groep 3 met een individuele begeleiding van 2 keer per week. In januari wordt geëvalueerd en bepaald door IB en leerkracht of het kind nog extra ondersteuning nodig heeft.

Overdracht naar de volgende groep

De ontwikkeling van geletterdheid betreffende de leerlingen van groep 1, 2 en 3 , aan de hand van:

- Gegevens Signaleringslijst voor Kleuters
- Toetsgegevens
- Signaleringen
- Eventueel werk van de leerling om het een en ander te kunnen illustreren.
- Indien van toepassing handelingsplan en evaluatieverslag, verslag logopedist
- Verslagen van leerlingbesprekingen en oudergesprekken doorspreken.

Gegevens worden gedocumenteerd volgens een digitale versie van www.taalonderwijs.nl/dyslexie onder Dossier, welke weer toegevoegd worden aan ParnasSys.

Diagnosemiddelen

Niet alleen voor de doorgaande lijn zijn deze gegevens van belang, maar ook wanneer een leerling doorverwezen wordt - bijvoorbeeld in groep 4 - voor een diagnostisch onderzoek omdat er vermoedelijk sprake is van dyslexie, zijn deze gegevens van grote waarde.

Hierbij wordt de cyclus van Handelings Gericht Werken als leidraad gehanteerd, zodat er een doorgaande lijn in de leerlingbegeleiding binnen de school en in afstemming met externe zorg kan worden gerealiseerd.

De stappen uit de cyclus HGW komen overeen met de stappen in het protocol "Leesproblemen en Dyslexie". We werken dus handelingsgericht met dit protocol.

Documenten voor de leerling-overdracht

- Volledig ingevulde Signaleringslijst voor Kleuters
- Toetsformulieren
- Producten van de kleuter om de ontwikkeling te illustreren
- Handelingsplannen en Evaluatie verslagen van lkr/IB/extern logopedist, fysiotherapeut

6.3 Dyscalculie

Sinds augustus 2016 heeft onze school een protocol dyscalculie. Dit protocol biedt een stappenplan voor passend rekenwiskunde-onderwijs wanneer de rekenwiskundige ontwikkeling van een leerling niet optimaal verloopt. Doelstellingen van dit protocol zijn rekenwiskunde-problemen te voorkomen (preventie) en het bieden van passende en effectieve begeleiding in situaties waar toch problemen ontstaan (interventie). Zie protocol.

6.4 Hoogbegaafdheid

Hoogbegaafdheid is bij ons op school een gebied dat in ontwikkeling is. Op een Montessorischool volgt elk kind in principe zijn eigen ontwikkelingslijn. Een kind kan “voorlijk” zijn. Dit wordt in eerste instantie gesignaleerd door de leerkracht. In de leerlingbespreking wordt dit met de IB besproken. Deze kinderen krijgen in eerste instantie meer aangeboden. Ze krijgen een breder aanbod, dat verdieping in de leerstof geeft.

Wanneer het kind erg hoog scoort bij de toetsen (vanaf 200%) kan er besloten worden om te versnellen. Het kind verwerkt dan de leerstof van de midden- of de bovenbouw in twee jaar in plaats van drie. We vatten de leerstof samen, zodat de kinderen minder oefening van hetzelfde krijgen.

We passen het zogenaamde topdown leren toe.

Zij krijgen een weektaak die op hen is afgestemd. Daarin zit leerstof die het brein van hoogbegaafde leerlingen tot denken aanzet, die hen uitdaagt.

Het protocol hoogbegaafdheid is in ontwikkeling. Aan het einde van dit schooljaar hopen wij het protocol te presenteren.

6.5 Omgaan met pesten.

Zie de schoolgids :
de vertrouwenspersoon, het anti pestprotocol, het respect – contract.

6.6 Rouwverwerking

In 4 protocollen beschrijven we de procedurele stappen, die in voorkomende gevallen op onze school genomen worden. We realiseren ons dat iedere situatie op zich staat en het handelen nooit in strakke procedures te vatten is, maar vinden het desondanks belangrijk dat er vooraf richtlijnen zijn vastgesteld.

Ín alle gevallen is de schoolleiding, in de persoon van de directeur en bij diens afwezigheid de adjunct-directeur / bouwcoördinator, de aanspreekbare persoon voor de collega's.

De te ondernemen acties zullen door de directie altijd in overleg met één van de andere coördinatoren en de betrokken leerkracht(en) genomen worden, maar nooit zonder overleg met de familie, partner en/of andere naaste(n) van de betrokkenen.

Van de gevolgde procedure en de onderscheiden stappen daarin wordt een logboek bijgehouden, wat in de map "Dossier Rouwverwerking" in de directiekamer wordt opgeslagen.

We onderscheiden 4 protocollen, die als bijlagen aan dit zorgplan zijn toegevoegd (bijlagen 7 – 13 t/m 7 – 16)

7. Bijlagen

7.1 - Toetskalender onderbouw

7.2 - Toetskalender midden- bovenbouw

7.3 - Groslijst onderwijsbehoeften

7.4 - Individueel handelingsplan

7.5 - Groepshandelingsplan

7.6 - Formulier leerlingbespreking

7.7 - Kindplan

7.8 - OPP

7.9 - Formulier oudergesprek

7.10 - RT Brief ouders

7.11 - Protocol verlengen en versnellen in een bouw

7.12 - Voorschotbenadering

7.13 - Protocol: Verdriet en rouw bij overlijden van een leerling

7.14 - Protocol: Verdriet en rouw bij overlijden van een ouder, broer of zus van een leerling

7.15 - Protocol: Verdriet en rouw bij overlijden van een personeelslid

7.16 - Protocol: Verdriet en rouw bij overlijden ouders, partner, kind van medewerker